

БЕКІТЕМІН «Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ» КеАҚ Басқарма мүшесі -Академийлық мәселелер бойынша проректор Онгарбаев Е.А. «03» 05.05.2022 ж.	УТВЕРЖДАЮ Член Правления - Проректор по академическим вопросам НАО «ЕНУ имени Л.Н. Гумилева»	APPROVED BY Member of the Management Board – Vice-Rector for Academic Affairs NJSC “The L.N. Gumilyov ENU”

2022 жылы қабылданатын білім алушыларға арналған «6B02212 – Түркітану» білім беру бағдарламасы бойынша пәндер каталогы
 Каталог дисциплин по образовательной программе «6B02212 – Тюркология» для обучающихся приема 2022 год
 The catalog of disciplines educational program «6B02212 – Turkology» for the students of the 2022 year admission

№	Пәннің циклі / Цикл дисциплин /Cycle of the course	Пәннің атауы / Название дисциплины / Name of the course	Кредит/ Кредит /Credit	Қысқаша аннотация/ Краткая аннотация /Annotation	Пререквизиттер/ Пререквизиты/ Prerequisites

1 семестр /1 семестр / Semester 1

Тандау бойынша компоненттер / Компоненты по выбору / Optional Components

1	БП ТК БД КВ BD EK	Орал-Алтай тілдерінің тілдік және мәдени байланыстары Языковые и культурные контакты урало-алтайских языков Language and cultural contacts of the Ural-Altaic languages	8	Курс тілдік байланыстарға байланысты тілдік жүйенің әр түрлі деңгейлеріндегі ұқсас белгілер жиынтығымен сипатталатын тілдердің ареалдық қауымдастырын қарастырады. Курс түркі тілдері әлемнің басқа тілдерімен лингвистикалық байланысы және алтай тілдерінің өзара байланысының теориясы мәселелеріне бағытталған. Антропологиямен, генеалогиямен, диалектологиямен, тарихи фольклортанумен, этнологиямен тығыз байланыста дамып, Орал-Алтай тілдерінің тарихын, оның диалектілері мен тілдік байланыстарын зерттеуде кеңінен қолданылады. Курс рассматривает ареальную общность языков, которая	

			характеризуется совокупностью сходных признаков на разных уровнях языковой системы, обусловленными языковыми контактами. Курс ставит целью проблемы языковых контактов тюркских языков с другими языками мира и связанных с ней теория родства алтайских языков. Развивается в тесной связи с антропологией, генеалогией,ialectологией, исторической фольклористикой, этнологией, широко применяется для изучения истории урало-алтайских языков, его диалектов, языковых контактов. The course examines the areal community of languages, which is characterized by a set of similar features at different levels of the language system, due to language contacts. The course aims at the problems of linguistic contacts of the Turkic languages with other languages of the world and the related theory of kinship of the Altai languages. It is developed in close connection with anthropology, genealogy, dialectology, historical folklore, ethnology, and is widely used to study the history of the Ural-Altai languages, its dialects, and language contacts.	

	БП ТК БД КВ BD EK	Генеалогиялық және морфологиялық классификация аспектісіндегі алтай тобындағы тілдер Алтайская семья языков в аспекте генеалогической и морфологической классификации The Altai family of languages in the aspect of genealogical and morphological classifications	8	Курс – туыстық қатынаста болатын бір генетикалық қайнар көзден туындаған (ата тіл, тілдердің шыққа тегі) және тілдік семьяларды құрайтын тілдер топтарына арналған зерттеу бағыты болып табылады. Курстың мақсаты салыстырмалы-тариhi тіл білімі әдістемесінің негіздерін анықтауға, студенттерге тілдерді салыстырмалы-тариhi зерттеудің нәтижелері мен мәселелерін көрсетуге бағытталған; генеалогиялық, морфологиялық классификацияны құру. Курс представляет собой область исследований, посвящённых группам языков, которые находятся в отношениях родства и могут быть возведены к одному и тому же генетическому источнику (праязыку, языку-основе) и образуют семьи. Курс ставит своей целью изложить основы методики сравнительно-исторического языкознания, продемонстрировать студентам результаты и проблемы сравнительно-исторического изучения языков; построение генеалогической, морфологической классификации. The course is an area of research devoted to groups of languages that are related and can be raised to the same genetic source (proto-language, base language) and form families. The course aims to present the basics of the methodology of comparative-historical linguistics, to demonstrate to students the results and problems of comparative-historical study of languages; to build a genealogical, morphological classification.	

ЖОО компоненті / ВУЗовский компонент / University component

2	БП ЖООК БД ВК BD UC	Түркітануға кіріспе Введение в тюркологию An Introduction to Turkology	5	Курс мазмұны түркі халықтарының дүниетанымы мен мәдениетін, тілі мен әдебиетін, дәстүрі мен әдет-ғұрпын халық тарихымен, этникалық құрамымен сабактастыра отырып, интегративті түркітанымдық аспектіде қарастыруға бағытталған. «Түркітануға кіріспе» курсы	

			түркітану ғылымының қалыптасуы мен дамуын ежелгі қытай жылнамаларындағы, VI-X ғасырлардағы көне түркі жазба ескерткіштері, IX-X ғғ. араб-парсы жазбаларындағы, XI-XV ғасырлардағы орта ғасыр түркі жазба мұраларындағы деректерді қамти отырып, XVII-XX ғғ. орыс, батыс зерттеушілерінің, сондай-ақ түркі халықтары өкілдерінің еңбектері негізінде қарастырады. Содержание курса направлена на рассмотрение взаимосвязи мировоззрения и культуры, языка и литературы, традиций и обычаяев тюркских народов с их историей и этническим составом в аспекте интегративной тюркологии. На базе китайских династийных хроник, древнетюркских письменных памятников VI - X вв., арабо-персидских источников IX- X вв., средневековых памятников XI-XV вв., исследований русских, отечественных и зарубежных ученых XVII- XX вв. раскрывается формирование и развитие тюркологической науки. The content of the course is aimed at examining the relationship of the worldview and culture, language and literature, traditions and customs of the Turkic peoples with their history and ethnic composition in the aspect of integrative Turkology. The author reveals the formation and development of Turkological science on the basis of Chinese dynastic Chronicles, ancient Turkic written monuments of the VI - X centuries, Arab-Persian sources of the IX - X centuries, medieval monuments of the XI-XV centuries, and studies of Russian, domestic and foreign scientists of the XVII - XX centuries.	

2 семестр / 2 семестр / Semester 2

Тандау бойынша компоненттер / Компоненты по выбору / Optional Components

3	БП ТК БД КВ	Түрік тілінің сөздік қоры және оны пайдалану	5	Тілдің негізін құрайтын, сөздік құрамның қалыптасуы мен сөзжасамда атқаратын маңызды рөлі қарастырылады.	Түрік тілінің коммуникативтк

	BD EC	Словарный фонд турецкого языка и его использование Dictionary fund of Turkish and its use		Қазіргі түрік тіліндегі жалпыхалықтық сипатқа ие бір буынды сөздер мен негізгі сөздік қордың жалпы саны анықталады. Негізгі сөздік қорға енетін тұлғалар көне дәуірден жалғасып келе жатқан барлық түркі тілдеріне ортақ сөздер зерделеніп, айқындалады. Тек көне түркілік атаулар ғана емес, сөздік құрамға кіретін түрік тіліндегі барлық сөздер – диалектілер, кірме сөздер, жаргондар, қарапайым сөздер, сленгтер, т.б. егжей-тегжейлі оқытылады. Лексика турецкого языка и ее использование считаются основой языка, формированием словарного запаса и его важной ролью в словообразовании. Определено общее количество односложных слов и базовая лексика современного турецкого языка. Изучены лица, включенные в основной словарь, и выявлены слова, общие для всех тюркских языков с древнейших времен. Не только древнетюркские имена, но и все слова в турецком языке, входящие в состав лексики - диалекты, пароли, жаргоны, простые слова, сленг и т.д. подробно изучены. The Turkish vocabulary and its usage are considered to be the basis of the language, the formation of vocabulary and its important role in word formation. The total number of monosyllabic words and the basic vocabulary of the modern Turkish language have been determined. The persons included in the main dictionary have been studied, and words common to all Turkic languages since ancient times have been identified. Not only ancient Turkic names, but also all the words in the Turkish language that are part of the vocabulary - dialects, passwords, jargons, simple words, slang, etc. studied in detail.	аспектісі Коммуникатив-ный аспект турецкого языка Communicative aspect of the Turkish language
	БП ТК БД КВ	Түрік тілінің лексикографиясы	5	Жалпыхалықтық тілдің байлығын, нормаларын сөз мәдениетін карастырады. Лексикография терминіне	Түрік тілінің коммуникативтк

	BD EC	Лексикография турецкого языка Turkish lexicography	лингвистика бойынша берілген тіл біліміндегі сөздіктерді түзудің теориялық анықтамалары қарастырылады. Сонымен қатар, лексикографияның теориялық және тәжірибелік түрлері, сөздік түзудің принциптері, сөздіктің ішкі кұрылымы, сөздіктердің жіктемесі анықталады. Сөздік пен лексика бойынша сөздерді түгел жинап, ретке келтіру, олардың әрқайсысına тілдік тұрғыдан сипаттама беру – атапан пәннің негізгі нысаны болып табылады. Лексикография турецкого языка учитывает богатство национального языка, нормы культуры речи. Термин лексикография включает в себя теоретические определения формирования словарей языкоznания в языкоznании. Кроме того, определяются теоретические и практические виды лексикографии, принципы формирования словарей, внутренняя структура словаря, классификация словарей. Основная цель дисциплины - собрать и упорядочить все слова словаря и лексики, дать лингвистическую характеристику каждому из них. The lexicography of the Turkish language takes into account the richness of the national language, the norms of the culture of speech. The term lexicography includes theoretical definitions of the formation of linguistics dictionaries in linguistics. In addition, the theoretical and practical types of lexicography, the principles of the formation of dictionaries, the internal structure of the dictionary, the classification of dictionaries are determined. The main goal of the discipline is to collect and organize all the words of the dictionary and vocabulary, to give a linguistic description of each of them.	асспектісі Коммуникатив-ный аспект турецкого языка Communicative aspect of the Turkish language

3 семестр /3 семестр / Semester 3

Тәндау бойынша ЖОО компоненті / ВУЗовский компонент по выбору / Optional University component

4	ЖБП TK ООД	Предпринимательство и бизнес Кәсіпкерлік және бизнес	5	Пән үш бағытты қамтиды: бизнесі басқару, қызметтің экономикалық, әлеуметтік және экологиялық аясы; бизнес идея және бизнес жоспарды дамыту; пәннің негізгі	

	KB GCD EC	Entrepreneurship and business		бағыттарының бірі ретінде студенттерді жеке жауапкершілікке, ынталандыруға, инновациялық, талпынысқа және қоғам алдындағы жауапкершілікке үйретеді. Данный курс включает три направления: бизнес администрирование, экономика, социальные и экологические рамки жизнедеятельности; бизнес идея и разработка бизнес плана. Особое значение в курсе уделяется важности формирования таких позиций, как персональная ответственность, мотивация, дух инноваций, любопытство и ответственность перед обществом. This course includes three directions: Business administration, Economics, social and ecological framework of life; Business idea and business plan development. The special value in this course is given to the importance of forming such positions as personal responsibility, motivation, the spirit of innovation, curiosity, social responsibility.	
ЖБП ТК ООД KB GCD EC	Рухани жаңғыру Рухани жанғыру Rukhani Zhangyru	5		Қазіргі заманның талабына сәйкес қоғам дамуының іргелі қағидасының бірі жастардың білімге, прагматизмге, бәсекеге қабілеттілікке деген ұмтылыс болуы қажет. Студент жастардың зердесі мен санасының ашықтығы – рухани жаңғыруды тиімді жүзеге асырудың басты шарты болып табылады. В условиях современной реальности, фундаментальным принципом развития общества должно стать стремление молодежи к знанию, к прагматизму, к конкурентоспособности. Восприимчивость и открытость сознания студенческой молодежи – главное условие эффективной реализации модернизации общественного сознания. In the conditions of modern reality, the fundamental principle of the development of society should be the desire of young	

			people for knowledge, for pragmatism, for competitiveness. The receptiveness and openness of the consciousness of student youth is the main condition for the effective implementation of modernization of public consciousness.	
ЖБП TK ООД KB GCD EC	Цифрлық технологияларды салалар бойынша қолдану Цифровые технологии по отраслям применения Digital technologies by branches of application	5	Пән қолдану салалары бойынша Қазақстан Республикасының «Цифрлық Қазақстан» Мемлекеттік бағдарламасын ендіру және жүзеге асырудың негізгі кезеңдерін, электрондық қызыметтерді көрсетудің сандық платформаларын, әртүрлі кәсіби салаларда цифрлық ақпаратты өндірудің түрлі әдістерін қарастырады. Дисциплина рассматривает основные этапы внедрения и реализации Государственной программы РК «Цифровой Казахстан», цифровые платформы оказания электронных услуг, различные способы обработки цифровой информации в различных профессиональных областях. The discipline examines the main stages of implementation and realization of the State Program of the Republic of Kazakhstan "Digital Kazakhstan", digital platforms for the provision of electronic services, various ways of processing digital information in various professional fields.	
ЖБП TK ООД KB GCD EC	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет Антикоррупционная культура Anti-corruption culture	5	Пән - студенттерге ұлттық заң салалары туралы қажетті жалпы идеяларды беру, Қазақстан Республикасының заңнамасының негізгі нормаларына, оның ішінде конституциялық, әкімшілік, азаматтық, қылмыстық және өзге де нормативтік құқықтық актілермен танысуға итермелейді. Цель изучения учебной дисциплины - раскрытие таких категорий, как право и государство, дать необходимое общее представление студентам о национальных отраслях права, ознакомление с основными нормами права Республики Казахстан, в том числе нормативно-правовыми актами в сфере конституционного, административного, гражданского, уголовного и иных	

				отраслей права Казахстана. The purpose of the study of the discipline - the disclosure of categories such as law and the state, to give the necessary General idea to students about the national branches of law, familiarization with the basic rules of law of the Republic of Kazakhstan, including legal acts in the field of constitutional, administrative, civil, criminal and other branches of law of Kazakhstan.	
ЖБП TK ООД KB GCD EC	Экология негіздері және тіршілік қауіпсіздігі Основы экологии и безопасности жизнедеятельности Fundamentals of ecology and life safety	5		Адамзаттың басты құндылықтарына бағынышты жеке тұлғаның экологиялық мәдениетін дамыту, экологиялық көзқарасты қалыптастыру арқылы экологиялық ақпараттың жариялышына сай қазіргі кездегі қоршаган ортандың көптеген экологиялық мәселелерін шешу қоғамның саналы іс-әрекеті мен әрбір адамның жоғары деңгейде экологиялық ой-санасына байланысты. Решение большинства экологических проблем современной окружающей среды, основанное на осознании общественностью экологической информации путем развития экологической культуры личности с учетом основных ценностей человечества и формирования экологического подхода, зависит от сознательного поведения общества и высокой экологической осведомленности каждого человека. The solution of most environmental problems of the modern environment based on public awareness of environmental information through the development of an individual's environmental culture, taking into account the basic values of humanity and the development of an environmental approach, depends on the conscious behavior of society and the high environmental awareness of each person.	Пәнді толық менгеру үшін орта мектеп биология, география, химиясын білу қажет. Для успешного освоения предмет необходимо знание биологии, географии, химии средней школы. For the successful completion of the discipline, it is necessary to know the biology, geography, chemistry of the secondary school.
ЖБП TK ООД	Сөйлеу мәдениеті Культура речи Speech culture	5		Сөйлеу мәдениеті – ауызекі және жазба тіл нормаларын, іскери риториканы, сондай-ақ «қарым-қатынастың алуан түрлерінде тілдің көркемдік қуралдарын қолдана білу»	

	KB GCD EC		ұғымдарын қамтиды. Культура речи — понятие, объединяющее владение языковой нормой устного и письменного языка, деловой риторикой, а также «умение использовать выразительные языковые средства в разных условиях общения». The culture of speech is a concept that combines the knowledge of the language norm of oral and written language, business rhetoric, and "the ability to use expressive language means in different conditions of communication."	
ЖБП ТК ООД KB GCD EC	Іскерлік мәдениет Культура делового общения Business culture	5	«Кәсіпкерліктің мәдениеті» пәні студенттерді іскерлік қарым-қатынастың негізгі стратегиясы мен тактикасын таныстырады, әр түрлі сөйлеу жағдайларында түрлі деңгейдегі бизнес-серіктестермен кәсіби қарым-қатынас жасаудың сенімділігі мен тиімділігін қамтамасыз етеді. Үш тақырыптық блоктардан тұрады: байланыс мәдениетінің негіздері; ауызша іскери қарым-қатынас (диалогтық жанрлар, дау-дамай); Қазақстан Республикасының стандарттарына сәйкес басқару құжаттары. Дисциплина «Культура делового общения» ознакомить студентов с основными стратегиями и тактиками делового общения, обеспечит уверенность и эффективность построения профессиональной коммуникации с деловыми партнерами разного уровня в различных речевых ситуациях. Состоит из трех тематических блоков: основы культуры общения; устное деловое общение (диалогические жанры, полемика); управленческие документы по стандартам Республики Казахстан. The discipline "Culture of business communication" will acquaint students with the main strategies and tactics of business communication, will ensure the confidence and efficiency of building professional communication with	

				business partners of different levels in various speech situations. Consists of three thematic blocks: the basics of communication culture; oral business communication (dialogic genres, controversy); management documents according to the standards of the Republic of Kazakhstan	
ЖОО компоненті / ВУЗовский компонент / University component					
5 БП ЖООК БД ВК BD UC	Түркі фольклоры Тюркский фольклор Turkic folklore	5		Түркі фольклорының жанрлық құрамын, ежелгі тас дәуірінен бастап бүтінгі күнге дейінгі даму жолдарын, көркемдік-поэтикалық ерекшеліктерін студенттерге тұстастай игертуге, фольклортану туралы білімін жетілдіруге бағытталған. Түркі фольклорын салыстырмалы-салғастырмалы түрде зерттеудін теориялық аспектілерін қарастыру; негізгі алғышарттарын айқындау; сюжеттер мен мотивтердің, бейнелердің типологиясының жалпы және ерекше тәсілдерін анықтау. Тұыстас халықтардың фольклорын салыстыру және салыстыру саласындағы ғылыми-зерттеу жұмыстарының негізгі мүмкіндіктері мен әдістерін зерттеу. Сформировать у будущего тюрколога научное представление о различных подходах о языке фольклора с позиции поэтики и обучить методике литературоведческого анализа фольклорного текста. Рассмотрение теоретических аспектов сравнительно-сопоставительного изучения тюркского фольклора; выявление основных предпосылок взаимовлияния; определение общего и отличительного и предоставить в их распоряжение необходимый научный инструментарий определения типологии сюжетов и мотивов, образов; выявления из общего тюркского частного казахского. Изучить основные возможности и методы научно-исследовательской работы в области сравнения и сопоставления фольклора родственных народов. To form a scientific understanding of the future approaches of	Түркітануға кіріспе Введение в тюркологию An Introduction to Turkology

				the Turkologist about different approaches to the language of folklore from the position of poetics. To teach the methodology of literary analysis of folklore text. Consideration of the theoretical aspects of comparative study of Turkic folklore; identification of the basic prerequisites for mutual influence; definition of common and distinctive and provide them with the necessary scientific tools to determine the typology of plots and motifs, images; identification of the common Turkic private Kazakh. To study the main possibilities and methods of research work in the field of comparison and comparison of folklore of related peoples.	

Таңдау бойынша компонент / Компонент по выбору / Optional Component

6	БП ТК БД КВ BD EC	Түрік тілінің сөзжасам жүйесі Словообразовательная система в турецком языке The system of the word formation of Turkish language	8	Түрік тілінің сөзжасам жүйесі – сөзжасамдық бірліктерді, сөзжасам заңдылықтарын, сөзжасамның амал-тәсілдерін, сөздердің жасалу жолдарын, сөзжасам арқылы жасалған туынды сөздерді, олардың түрлерін, сөзжасамдық үлгілерді, сөзжасамдық мағынаны, әр сөз табының сөзжасамын т.б толып жатқан сөзжасамға қатысты мәселерді зерттейді. Сөзжасамға қатысты ғылыми еңбектерді қарастырады, білім алушыларды сөзжасамның негізгі заңдылықтарымен таныстырыады, нақтылы ғылыми деректер береді. Словообразовательная система турецкого языка изучает словообразовательные единицы, словообразовательные модели, словообразовательные приемы, словообразовательные способы, словообразовательные производные, их виды, словообразовательные модели, словообразовательные значения, словообразовательные проблемы образования каждой группы слов и др. Кроме того, делает обзоры научных работ по словообразованию, знакомит обучающихся с основными законами словообразования, приводит конкретные научные данные. The word-formation system of the Turkish language studies	Түрік тілінің сөздік коры және оны пайдалану Словарный фонд турецкого языка и его использование Dictionary fund of Turkish and its use

			word-formation units, word-formation models, word-formation techniques, word-formation methods, word-formation derivatives, their types, word-formation models, word-formation meanings, word-formation problems of the formation of each group of words, etc. In addition, it makes reviews of scientific works on word formation, introduces students with the basic laws of word formation, provides specific scientific data.	
БП ТК БД КВ BD EK	Түрік тілінің морфологиялық құрылымы Морфологическая структура турецкого языка Morphological structure of Turkish language	8	Морфология – сөз бен оның формалары туралы тіл білімінің бір саласы болғандықтан, қазіргі түрік тіліндегі сөздің грамматикалық тұлғаларын тілдегі сөздердің диахрондық (тариhi даму), синхрондық (қазіргі кездегі) көрінісімен бірге зерттейді. Түрік тілінің морфологиялық құрылымын тілдік жүйенің ішкі зандағылыштарын, түрік тілінің морфологиялық терминологиясын оқытуды қарастырады. Сөз тұлғаларының түрленуін, бөлшектенуін, әр түрлі өзгеріске түсін анықтау мақсатында салыстыра зерттеу жүйесімен де айналысады. Поскольку морфология является разделом языкоznания о словах и их формах, она изучает грамматические особенности слов в современном турецком языке, а также диахроническое (историческое развитие), синхронное (современное) появление слов в языке. Морфологическая структура турецкого языка предусматривает изучение внутренних закономерностей языковой системы, морфологической терминологии турецкого языка. Морфология также занимается системой сравнительных исследований с целью определения трансформации, фрагментации и различных изменений словесных личностей. Since morphology is a branch of linguistics about words and their forms, it studies the grammatical features of words in modern Turkish, as well as the diachronic (historical	Түрік тілінің сөздік коры және оны пайдалану Словарный фонд турецкого языка и его использование Dictionary fund of Turkish and its use

				development), synchronous (modern) appearance of words in the language. The morphological structure of the Turkish language provides for the study of the internal patterns of the language system, the morphological terminology of the Turkish language. Morphology also deals with a system of comparative studies with the aim of determining the transformation, fragmentation and various changes in verbal personalities.	
7	БП ТК БД КВ BD EK	Түркі халықтарының ортақ тарихы Общая история тюркских народов Common history of Turkic people	5	Түркі халықтарының көне дәуірлерден бастап ортағасырларға дейінгі ортақ этносаяси және мәдени тарихы туралы білімді қалыптастыру. Түркі мемлекеттілігінің ерекшеліктерін анықтай отырып әлем өркениетіне қосқан үлесіне шынайы баға бере білу. Ортағасыр дәуірінде қалыптасан Түркі мемлекеттерінің тарихын зерделеу. Ортағасырлық түркі ғұламаларының өмірі мен еңбектерін зерттеу, жазбаша және аузша деректермен жұмыс жасау. Түркі халықтарының қазіргі таңдағы ахуалын анықтай отырып жахандану кезеңіндегі даму бағыттарын белгілеу. Түркі халықтарының тілдік және рухани ортақтастығын анықтау және зерттеу. Сформировать знания по этнополитической и культурной истории тюркских народов, начиная с древнейших времен до средневековья. Выявив особенности тюркской государственности дать оценку вклада тюркской цивилизации в общемировую. Анализировать историю средневековых тюркских государств. Ознакомиться с трудами выдающихся средневековых тюркских мыслителей, использовать письменные и устные тюркские источники. Исследовать основные направления в развитии современных тюркских государств в период глобализации. Определить и изучить языковую и духовную общность тюркских народов. This course provides knowledge on the ethnopolitical and	Түркітануға кіріспе Введение в тюркологию An Introduction to Turkology

			cultural history of the Turkic people, from ancient times to the Middle Ages. Having identified the features of the Turkic statehood, to assess the contribution of the Turkic civilization to the global one. Analyze the history of medieval Turkic states. Get acquainted with the works of outstanding medieval Turkic thinkers, use written and oral Turkic sources. To investigate the main directions in the development of modern Turkic states in the period of globalization. Identify and study the linguistic and spiritual community of the Turkic people.	
БП ТК БД КВ BD EK	Көне түркі қағанаттарының тарихы История древнетюркских каганатов History of Old Turkic khaganates	5	Көне дәүірдегі түркі тайпалары, олардың қоныстануы және этникалық тарихы туралы көне қытай деректерін зерттеу. Ежелгі түркі мемлекетінің құрылу тарихымен және Қытаймен және ежелгі Византиямен карым-қатынасын зерделеу. Бірінші Түркі қағанатының ішкі және сыртқы саясаты. Екінші Түркі қағанатының тарихы. Ежелгі Түркі қағанаттарының мемлекеттік құрылышының ерекшеліктерін зерттеу. Ежелгі түркі қоғамының шаруашылық құрылымын анықтау. Ежелгі түркі мемлекеттерінің қоғамдық құрылышын талдау. Көне түркі халқының рухани мәдениетін зерттеу. Изучение древнекитайских источников о тюркских племенах древности, их расселении и этнической истории. Ознакомление с историей образования древнетюркского государства и взаимоотношений с Китаем и древней Византией. Внутренняя и внешняя политики Первого Тюркского каганата. История Второго Тюркского каганата. Анализ особенности государственного устройства древнетюркских каганатов. Исследование хозяйственного уклада древнетюркского общества. Анализ социального устройства древнетюркских государств. Изучение духовной культуры древнетюркского народа. The study of ancient Chinese sources about the Turkic tribes	Түркітануға кіріспе Введение в туркологию An Introduction to Turkology

				of antiquity, their settlement and ethnic history. Acquaintance with the history of the formation of the ancient Turkic state and relations with China and ancient Byzantium. Domestic and foreign policy of the First Turkic Khaganate. History of the Second Turkic Khaganate. Analysis of the features of the state structure of the ancient Turkic Khaganates. Study of the economic structure of the ancient Turkic society. Analysis of the social structure of the ancient Turkic states. The study of the spiritual culture of the ancient Turkic people.	
8	БП ТК БД КВ BD EC	Руникалық жазба ескерткіштер Памятники рунической письменности Monuments to runic writing	5	Руникалық белгілерді үйрету, оларды ежелгі түрік әліпбійінің дауысты және дауыссыз дыбыстар жүйесіндегі әріптік белгілері мен ежелгі түрік мәтіндері негізінде оқыту (Күлтегін, Білге қаган, Тоньюокук, Құли – чор ескерткіштері). Көне түркі жазуының қалыптасу тарихымен таныстыру. Білім алушыларға руникалық таңбаларды және олардың дыбыстық-әріптік белгілерін, дауысты және дауыссыз дыбыстар мен лигатуралық таңбалардың жүйесін мәнгерту. Обучение руническим символам, обучение их на основе буквенных символов и древнетюркских текстов в системе звонких и глухих звуков древнетюркского алфавита (памятники Культегин, Бильге Каган, Тоньюокук, Куличор). Введение в историю древнетюркской письменности. Ознакомить учащихся с руническими знаками и их фонетической символикой, системой гласных и согласных и вязными знаками. Training in runic symbols, training them on the basis of literal symbols and ancient Turkic texts in the system of ringing and deaf sounds of the ancient Turkic alphabet (monuments Kultegin, Bilge Kagan, Tonyukuk, Kuli-chor). Introduction to the history of ancient Turkic writing. Get acquainted with students with runic signs and their phonetic symbolism, a system of vowels and consonants and associated signs.	Түркітануға кіріспе Введение в тюркологию An Introduction to Turkology

	БП ТК БД КВ BD EC	Түркі жазуының тарихы История тюркской письменности History of the Turkic inscription	5	Жазу дамуының кезеңдері аясында түркі халықтарының өмір сүрген аймағындағы петроглифтерді, таңбаларды, жазу үлгілерін қарастыру. Түркілер тараапынан қолданылған жазу жүйелерінің тарихын, шығу тегін, қолданылу кезеңдеріне талдау жасау. Көне түрік бітіг жазуын түркілердің төл жазуы ретінде қарастырып, оның әлем мәдениетіндегі орнын анықтау. Көне түркі жазуының ашылу және зерттеу тарихымен таныстыру, руникалық таңбаларды және олардың дыбысты-әріптік белгілерін: дауысты және үнсіз дыбыстар мен лигатуралық таңбалардың жүйесін менгеру. Рассмотрение петроглифов, символов, образцов письма на ареале тюркских народов в контексте этапов развития письма. Анализ истории, происхождения и периодов использования письменности тюроков. Рассмотреть древнетюркскую письменность как исконную письменность тюроков и определить ее место в мировой культуре. Введение в историю открытия и изучения древнетюркской письменности, изучение рунических знаков и их фонетических особенностей: системы гласных и согласных и вязных знаков. Consideration of petroglyphs, symbols, patterns of writing in the area of the Turkic people in the context of the stages of development of writing. Analysis of the history, origin and periods of use of the writing of the Turks. Consider the ancient Turkic writing as the original writing of the Turks and determine its place in world culture. Introduction to the history of the discovery and study of ancient Turkic writing, the study of runic signs and their phonetic features: systems of vowels and consonants and vyaznyh signs.	Түркітануға кіріспе Введение в тюркологию An Introduction to Turkology

4 семестр /4 семестр / Semester 4

ЖКОО компоненті / ВУЗовский компонент / University component

9	БП	Түркі халықтарының	5	Алтын Орда дәуірінен кейінгі әдебиеттегі көркемдік	Түркі фольклоры

	ЖООК БД ВК BD UC	әдебиеті (XVII-XIX ғ.ғ.) Литература тюркских народов (XVII-XIX вв.) Literature of Turkic people (XVII-XIX centuries.)	дәстүрлер мен сабактастықты қарастырады. Түркі халықтары ұлттық әдебиеттерінің пайда болу, қалыптасу және даму ерекшеліктерін зерттейді. Әдебиеттің дәуірлеу мәселелері, жалпытуркілік және шығыс әдеби канондарының ықпалы, ұқсас мотивтер мен образдар қарастырылады. Фольклор мен әдебиеттің, ауызша және жазбаша әдеби шығармашылықтың өзара байланысына түркі мәдени ортасына Батыс әдебиеті ұлгілерінің ену үдерістері талданады. Рассмотрены художественные традиции и преемственность литературы после Золотой Орды. Он изучает особенности зарождения, формирования и развития национальной литературы тюркских народов. Рассмотрены проблемы хронологии литературы, влияние общетюркских и восточных литературных канонов, сходные мотивы и образы. Анализируются взаимосвязь фольклора и литературы, устных и письменных литературных произведений, процессы проникновения западной литературы в тюркскую культурную среду. Considers the artistic traditions and continuity of literature after the Golden Horde. He studies the peculiarities of the origin, formation and development of the national literature of the Turkic people. Problems of chronology of literature, the influence of all-Turkic and Eastern literary canons, similar motifs and images are considered. The interrelation of folklore and literature, oral and written literary works, the processes of penetration of Western literature into the Turkic cultural environment are analyzed.	Түркский фольклор Turkic folklore

Тандау бойынша компонент / Компонент по выбору / Optional Component

10	БП ТК БД КВ BD EC	ҚР түркітану экспедициясы Тюркологическая экспедиция в РК Turkic expedition in Republic	5	Түркі халықтарының тарихы, мәдениеті, тілі, әдебиеті бойынша далалық экспедициялар ұйымдастырудың ерекшеліктерімен, тиімді әдістерімен білім алушыларды таныстыру. Қазақстан территориясында орналасқан	Түркітануға кіріспе Введение в тюркологию

	of Kazakhstan		тарихи-мәдени ескерткіштерге шолу жасай отырып, білім алушыларды жәдігерлердің қай дәуірге тиесілі екенін зерттеу енбектері негізінде талдауға үйрету. Респубикалық мұражайларда сақталған көне жәдігерлермен танысу және түркі халықтарының тарихы және мәдениетінен мағлұмат беретін деректі фильмдерді көру арқылы түркі дәуірі ескерткіштері туралы ақпараттарды сарапау. Ознакомление с особенностями и эффективными методами организации полевых экспедиций по истории, культуре, языку, литературе тюркских народов. На основе исследовательских работ распознать памятников истории и культуры, расположенных на территории Казахстана и уточнить, к какой эпохе относятся данные артефакты. Знакомство с историческим и культурным наследием, хранящимися в республиканских музеях, сбор и просмотр, также анализ документальных фильмов по истории и культуре тюркских народов. Familiarization with the features and effective methods of organizing field expeditions on the history, culture, language, literature of the Turkic people. On the basis of research work, to recognize historical and cultural monuments located on the territory of Kazakhstan and to clarify to which era these artifacts belong. Acquaintance with the historical and cultural heritage stored in the republican museums, collection and viewing, as well as analysis of documentaries on the history and culture of the Turkic people.	An Introduction to Turkology
БП ТК БД КВ BD EC	Экспедиция жүргізу практикасы Практика проведения экспедиции Practice of carrying out expedition	5	Далалық түркологияның тарихы, бүгінгі таңдағы өзектілігі, мақсаттары мен міндеттері жайлы мәлімет беру, экспедиция ұйымдастыру ерекшеліктерін, зерттеу әдістемесімен таныстыру. Түркі халықтарының тарихы, мәдениеті, тілі, әдебиеті бойынша далалық экспедициялар ұйымдастырудың ерекшеліктерімен, тиімді әдістерімен	Түркітануға кіріспе Введение в тюркологию An Introduction to

				тәнистыру. Қазақстан территориясында орналасқан тарихи-мәдени ескерткіштерге шолу жасай отырып, жәдігерлердің қай дәүірге тиесілі екенін зерттеу еңбектері негізінде тану. Республикалық мұражайларда сакталған көне мұралармен танысу, түркі халықтарының тарихы мен мәдениетінен мол мағлұмат беретін деректі фильмдерді жинақтау, көру, сарапау. Представление информации об истории, актуальности, целях и задачах тюркологической экспедиции, ознакомить с эффективной методикой исследований и организации полевой тюркологии. Ознакомление с особенностями и эффективными методами организации полевых экспедиций по истории, культуре, языку, литературе тюркских народов. На основе исследовательских работ распознать памятников истории и культуры, расположенных на территории Казахстана и уточнить, к какой эпохе относятся данные артефакты. Знакомство с историческим и культурным наследием, хранящимися в республиканских музеях, сбор и просмотр, также анализ документальных фильмов по истории и культуре тюркских народов. Presentation of information about the history, goals and objectives, methods of field Turkology. Familiarization with the features and effective methods of organizing field expeditions on the history, culture, language, literature of the Turkic people. On the basis of research work, to recognize historical and cultural monuments located on the territory of Kazakhstan and to clarify to which era these artifacts belong. Acquaintance with the historical and cultural heritage stored in the republican museums, collection and viewing, as well as analysis of documentaries on the history and culture of the Turkic people.	Turkology
11	БП ТК	Ежелгі түркі өркениеті	5	Көне түркі өркениетіне әсер еткен әртүрлі мемлекеттер,	Түркі халықтарының

	БД КВ BD EC	Древнетюркская цивилизация Old Turkic civilization		мемлекеттік және әскерлери құрылымдар жайында мағұлмат беріледі. Қошпелі және жартылай отырықшы халықтың қолөнері, елді мекендер мен қалалардың даму жолдары, жазу-сызуудың қалыптасу кезеңдері анықталады. Түркі өркениеттің қалыптасу және даму тарихы егжей - тегжейлі карастырылады. Ежелгі түркі өркениетіне қатысты түркологиялық енбектер оқытылады. Қоңа түркі өркениеттің мемлекеттік-құқықтық, әскери-техникалық жетістіктері, жазба мұралары, өнері зерделенеді. Даны сведения о различных государствах, государственных и военных структурах, оказавших влияние на древнетюркскую цивилизацию. Определены ремесла кочевого и полуоседлого населения, пути развития поселений и городов, этапы формирования письменности. Подробно рассматривается история становления и развития тюркской цивилизации. Изучаются тюркологические труды, относящиеся к древнетюркской цивилизации. Изучаются государственно-правовые, военно-технические достижения, письменное наследие, искусство древнетюркской цивилизации. Information is given about the various states, state and military structures that influenced the ancient Turkic civilization. Crafts of nomadic and semi-settled population, ways of development of settlements and cities, stages of formation of writing are defined. The history of the formation and development of the Turkic civilization is considered in detail. Turkological works related to the ancient Turkic civilization are studied. State-legal, military-technical achievements, written heritage, art of ancient Turkic civilization are studied.	ортақ тарихы Общая история тюркских народов Common history of Turkic peoples
БП ТК БД КВ	Көшпенділер тарихы История кочевников	5	Археологиялық, жазба және этнографиялық дереккөздерді зерттеу негізінде қошпелі қазақтар	Түркі халықтарының ортақ тарихы	

	BD EC	History of nomads	когамының қызметі мен тіршілік әрекетінің негізгі ерекшеліктерін, атап айтқанда табиғатты пайдалану жүйесін, шаруашылықты, әлеуметтік ұйым мен әлеуметтік-экономикалық қатынастарды зерттеу. Көшпелілердің құрғақ экожүйелердің ерекше ресурстарына бейімделу процестерін, әлеуметтік-экономикалық дисперсия мен шоғырлануды, қауымдастықты, меншіктің әртүрлі нысандарын талдау. Көшпендердің этногенезі мен этникалық тарихы тұжырымдамасын талдау. Қазактардың көшпелі өркениеттің ерекшеліктері туралы біртұтас түсінік қалыптастыру. Көшпелі материалдық және рухани мәдениеттерді зерттеу. Көшпелі мәдениеттің жалпы әлемдік мәдениетке қосқан үлесін анықтау. На основе изучения археологических, письменных и этнографических источников исследовать основные особенности функционирования и жизнедеятельности кочевого общества казахов, а именно систему природопользования, хозяйство, социальную организацию и социально-экономические отношения. Анализировать процессы адаптацииnomadov к специфическим ресурсам аридных экосистем, социально-экономическую дисперсность и концентрацию, общину, разнообразные формы собственности. Анализировать концепцию этногенеза и этнической истории кочевников. Создать целостное представление о специфике кочевой цивилизации казахов. Изучить кочевую материальную и духовную культуру. Определить вклад кочевой культуры в общую мировую культуру! Based on the study of archaeological, written and ethnographic sources, to investigate the main features of the functioning and life of the nomadic society of the Kazakhs, in	Общая история тюркских народов Common history of Turkic people

				particular the system of nature management, economy, social organization and socio-economic relations. To analyze the processes of adaptation of nomads to specific resources of arid ecosystems, socio-economic dispersion and concentration, community, various forms of ownership. Analyze the concept of ethnogenesis and ethnic history of nomads. To create a holistic view of the specifics of the nomadic civilization of the Kazakhs. To study nomadic material and spiritual cultures. To determine the contribution of nomadic culture to the general world culture.	
12	БП ТК БД КВ BD EC	Түрік тілінің синтаксисі Синтаксис турецкого языка Turkish syntax	5	Сөйлемдегі сөздер мен сөз формаларының байланыстары, сөз таптарының сөйлемдегі қызметі қарастырылады. Синтаксистік талдаудың жолдары, сөйлесу түрлері, сөз тіркесі, қарапайым және күрделі сөйлемдерді аудару тәсілдері үйретіледі. Бір сөздік формамен тіркескенде пайда болатын мағыналары анықталады. Синтаксис пәннің негізгі объектісі болып табылатын – сөйлем мен сөз тіркесінің байланыстары зерделенеді. Рассматриваются связи слов и словоформ в предложении, функции словосочетаний в предложении. Преподаются способы синтаксического разбора, типы разговора, словосочетания, приемы перевода простых и сложных предложений. Определяются значения одной лексической формы при сочетании с другой лексической формой. Исследуется связь между предложением и словосочетанием, которое является основным объектом синтаксиса. The connections of words and word forms in a sentence, the functions of phrases in a sentence are considered. Methods of parsing, types of conversation, phrases, methods of translating simple and complex sentences are taught. The values of one lexical form are determined when combined with another	Түрік тілінің сөзжасам жүйесі Словообразовательная система в турецком языке The system of the word formation of Turkish language

				lexical form. The connection between the sentence and the phrase, which is the main object of syntax, is investigated.	
БП ТК БД КВ BD EC	Түрік тілінің жай және күрделі сөйлемі Простое и сложное предложение турецкого языка Simple and complex sentence of the Turkish language	5		Аталмыш пән сөздердің байланысын, сөз тіркесін, сөздердің тіркесу амал-тәсілдерін, түрлерін, сөйлемді күру тәсілдерін, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін, сөйлемдердің ірі бірліктерге бірге тәсілдері мен жолдарын, ондағы жеке сөйлемдердің бір-бірімен қарым-қатынасын т.б. мәселелерді қарастырады. Қазіргі түрік тіліндегі синтаксистік категориялар мен құралдардың ішкі мазмұнын, сөйлемдегі және сөз тіркестеріндегі тіл құралдарының өзара байланысын анықтайды. Данная дисциплина рассматривает связь слов, словосочетаний, способы соединения слов, виды, способы построения предложений, порядок слов в предложении, способы и средства объединения предложений в большие единицы, взаимосвязь отдельных предложений и т.п. вопросы. Определяет внутреннее содержание синтаксических категорий и средств в современном турецком языке, соотношение языковых средств в предложениях и словосочетаниях. This subject is the connection of words, word combinations, methods of combining words, types, methods of sentence construction, the order of words in a sentence, ways and means of combining sentences into large units, the relationship of individual sentences, etc. issues. Defines the internal content of syntactic categories and tools in modern Turkish, the relationship of language tools in sentences and phrases.	Түрік тілінің сөзжасам жүйесі Словообразовательная система в турецком языке The system of the word formation of Turkish language

5 семестр /5 семестр / Semester 5

ЖОО компоненті / ВУЗовский компонент / University component

13	БП ЖООК	М. Қашқаридің "Диуани лұғат ит түрік" еңбегі -	5	Араб графикасындағы түркі мұрасы, оның тілі. Қарахан әuletінің мұрасы. XI ғасырдағы түркі тілдерінің	Түркі фольклоры

БД ВК BD UC	Түркі халықтарының энциклопедиясы М. Кашкари "Дивани лугат ит түрк" - энциклопедия тюркских народов The turkic people encyclopedia - "Divani lugat it turk" M.Kashgari	ерекшеліктерін талдау. Орталық Азия түріктерінің мұрасы. М.Қашқаридің «Диуани лұғат ит-түрік» еңбегі арқылы түбі бір түркі халықтарының тарихы мен тілін, әдебиеті мен мәдениетін, жағырағиясы мен мифологиясын, әдет-ғұрпы мен тұрмыс-салттарын басқа да рухани және мәдени құндылықтар жүйесін, жалпы қараханид кезеңіндегі жазылған жазба ескерткіштердің тілдік ерекшеліктері, фонетикалық зандылықтары, морфологиялық құрылымы, сөз таптары мен олардың категорияларын зерделеу. Тюркское наследие на арабской графике, особенности в его языке. Наследие династии Карабанидов. Анализ особенностей тюркских языков XI века в трудах М. Кашгари. Наследие тюроков Центральной Азии. Изучить на основе труда М.Кашгари «Дивани лугат ит түрк» историю и язык, литературу культуру, географию и мифологию, обычай и быт тюркских народов, системы духовных и культурных ценностей, языковых особенностей письменных памятников караханидского периода в целом, фонетических закономерностей, морфологического строения, словообразования и категорий. The Turkic heritage in the Arabic chart, especially in his language. Heritage of the Karakhanid dynasty. Analysis of the features of the Turkic languages of the XI century in the writings of M. Kashgari. Heritage of Central Asian Turks. Based on the work of M.Kashgari “Divani lugat it Turk”, the study of history and language, literature and culture, geography and mythology, customs and life of the Turkic peoples; the system of spiritual and cultural values, linguistic features of written monuments of the Karakhanid period as a whole, phonetic patterns, morphological structures, word formations and their categories.	Тюркский фольклор Turkic folklore

14	КП ЖООК ПД ВК PD UC	Ортақ түркі әдебиеті Общая тюркская литература General Turkic literature	5	Түркі халықтарының ортақ тарихы, тілі, әдет-ғұрпы, дәстүрі бір-бірімен сабактастырыла қарастырылады. Түркі тілдес халықтардың көркем әдебиетінің қалыптасу жолдары, өзара ықпалы анықталады. Түркілер арасындағы әр алуан жазу түрлерінің туыстық қатынасы, экстралингвистикалық факторлары мен себептері зерделенеді. Түркі әдеби жазба тілінің қалыптасуына негіз болған ғылыми зерттеулер мен енбектер талданады. Ортақ түркі әдебиетінің негізгі бағыттары мен басты өкілдері қарастырылады. Общая история, язык, обычаи и традиции тюркских народов рассматриваются в связи друг с другом. Определены пути формирования и взаимодействия художественной литературы тюркоязычных народов. Изучаются родственные связи, экстралингвистические факторы и причины возникновения разных видов письма у тюроков. Анализируются научные исследования и произведения, которые легли в основу формирования тюркской литературной письменности. Рассмотрены основные направления и основные представители общетурецкой литературы. The common history, language, customs and traditions of the Turkic people are considered in connection with each other. Ways of formation and interaction of fiction of Turkic-speaking peoples are defined. The kinship, extralinguistic factors and causes of different types of writing among the Turks are studied. Scientific researches and works which formed the basis of formation of the Turkic literary written language are analyzed. The main directions and main representatives of the common Turkic literature are considered.	Түркі халықтарының әдебиеті (XVII-XIX ғ.ғ.) Литература тюркских народов (XVII-XIX вв.) Literature of Turkic people (XVII-XIX centuries)
Минор/Минор/Minor					
15	БП ТК	Этносаралық және	5	Тіл және мәдениетаралық коммуникация» пәнін	

БД КВ BD EC	мәдениетаралық қарым- қатынас Межэтническая межкультурная коммуникация Inter-ethnic and intercultural communication	и	оқытудың объективті негізі, қазіргі таңдағы өзектілігі айқындалады. Мәдениетаралық коммуникацияның негізгі теорияларына түсінік бере отырып, жоғары және төмен контекстуалды мәдениет туралы мағұлмат беріледі. Ұлттық-мәдени болмыстың тілдегі көрінісі, сөйлеу әрекетінің мәдениетаралық ерекшеліктері, коммуникативті сәтсіздіктер, вербалды емес мәдениетаралық қарым-қатынас формалары т.б. қарастырылады. Өзге жүргітын тілі мен мәдениетін өз ұлтының ойлау жүйесі мен мәдениеті арқылы үйрету атаптыш пәннің басты нысаны болып табылады. Объективная основа преподавания предмета «Язык и межкультурная коммуникация» определяется его актуальностью на сегодняшний день. Объясняет основные теории межкультурной коммуникации, дает информацию о высокой и низкой контекстуальной культуре. Лингвистическое выражение национально-культурной идентичности, межкультурные особенности речи, коммуникативные неудачи, невербальные формы межкультурной коммуникации и др. обдуманный. Основной целью данной дисциплины является обучение языку и культуре других через систему мышления и культуры своего народа. The objective basis of teaching the subject "Language and intercultural communication" is determined by its current relevance. Explains the basic theories of intercultural communication, provides information about high and low contextual culture. Linguistic expression of national-cultural identity, intercultural features of speech, communicative failures, non-verbal forms of intercultural communication, etc. considered. The main object of this discipline is to teach the language and culture of others through the system of thinking and culture of their own nation.	Түркітануға кіріспе Введение в туркологию An Introduction to Turkology

	КП ТК ПД КВ PD EC	Қыпшак дәуірінің ескерткіштері Памятники кыпчакской эпохи Monuments of the Kypchak era	5	Курс қыпшак дәуіріндегі ескерткіштердің зерттеу тарихы мен тілін зерттеуге бағытталған (Кодекс куманикус, армян-қыпшак ескерткіштері). Қыпшак дәуіріндегі ескерткіштердің жинақталу, жариялану, транскрипциялану ерекшеліктері туралы білім алушыларға толық мағлұмат береді. Білім алушылар жазба ескерткіштер тілін зерделей отырып, қыпшак тілінің қазіргі түркі тілдеріндегі орнын анықтайды. Курс нацелен на изучение истории исследований и языка памятников кыпчакских эпохи (Кодекс Куманикуса, армяно-kyпчакских памятников). Курс позволяет анализировать данные о хронологии развития кыпчакского языка, давая учащимся подробную информацию об особенностях сбора, публикации, транскрипции памятников кыпчакской эпохи. Студенты изучают язык письменных памятников и определяют место кыпчакского языка в современных тюркских языках. The course focuses on the study of the history of research and the language of the monuments of the Kypchak age (Code of Cumanicus, Armenian-Qypchaq monuments). The course allows you to analyze data on the chronology of the development of the Kypchak language, giving students detailed information about the features of the collection, publication, transcription of monuments of the Kypchak era. Students study the language of written monuments and determine the place of the Kypchak language in modern Turkic languages.	Руникалық жазба ескерткіштер Памятники рунической письменности Monuments to runic writing
	КП ТК ПД КВ PD EC	Қазіргі түркі халықтарының әдебиеті Литература тюркских	5	Қазіргі түркі халықтары әдебиетінің көркемдік даму үдерісіне, басым бағыттарына тән теденцияларды қарастыру. Әлемдік көркемдік даму үдерісіндегі қазіргі	Түркі халықтарының әдебиеті (XVII-XIX вв.)

	народов в современности Literature of Turkic people in modern times	түркі халықтары әдебиетінің өзіндік тұғырын бажайлау. Қазіргі әдеби дамуды талдаудағы соны теориялық енбектерді игеру. Қазіргі түркі халықтары әдебиеті кезеңінде жазылып, жарық көрген, әдебиеттің тарихы мен процесінде айрықша орны бар көркем шығармалар мен көрнекті қаламгерлердің өмірбаянын, шығармашылық ізденістерін, олар туралы іргелі зерттеулер мен енбектерді карастырады. Рассмотрение тенденций, характерных для процесса художественного развития, приоритетных направлений литературы современных тюркских народов. Базирование своеобразного пьедестала литературы современных тюркских народов в процессе мирового художественного развития. Освоение теоретических трудов по анализу современного литературного развития. Рассматривает биографии, творческие изыскания выдающихся писателей, художественные произведения, написанные и изданные в период литературы современных тюркских народов, занимающие особое место в истории и процессе литературы, фундаментальные исследования и труды о них. To extend philological skills and abilities in the theoretical analysis of the poetics of the art of the word. To improve artistic knowledge in the study of development trends and priorities of national and world literature. To master use of advanced methods of modern literary studies, directions of scientific schools in the theoretical analysis of the general features and characteristics of modernist and postmodernist literature. Examines biographies, creative research of outstanding writers, artistic works written and published during the period of modern Turkish literature, occupying a special place in the history and process of literature, fundamental research and works about them.	Литература тюркских народов (XVII-XIX вв.) Literature of Turkic peoples (XVII-XIX centuries.)

Біреуін таңдау / Выбрать один / Choose one					
16	КП ТК ПД КВ PD EC	Аударма теориясы мен практикасы Теория и практика перевода Theory and Practicum of Translation	5	Аударманың негізгі түрлерін анықтап, тілдік, семантикалық аспекттерде аударманың түрлеріне қойылатын талаптарды анықтап, аударма процесінің заңдылықтарын сипаттап, қолданылатын тілдердің ерекшеліктеріне, құрылымдарына және қызмет ету ережелеріне негізделіп, студенттерді бұл процесс кезіндегі аударма теориясының негізгі ережелерімен таныстыру және осыған байланысты олардың аудармашылық құзіреттілігінің негізін қалайтын бірқатар аударма дағдыларын қалыптастыруға ықпал ету. Определить основные виды перевода и рассмотреть требования к различным видам перевода в языковых и семантических аспектах, выявить и описать закономерности переводческого процесса, в основе которых лежат особенности, структуры и правила функционирования языков, участвующих в этом процессе, ознакомить студентов с основными положениями современной теории перевода и способствовать формированию в этой связи ряда переводческих навыков и умений, что в совокупности должно заложить основы для формирования у них переводческой компетенции. Identify the main types of translation and consider the requirements for different types of translation in linguistic and semantic aspects, identify and describe the patterns of the translation process, which are based on the features, structures and rules of functioning of the languages involved in this process, acquaint students with the main provisions of modern translation theory and contribute to the formation in this regard of a number of translation skills and abilities, which together should lay the foundation for the formation of their translation competence.	Түрік тілінің морфологиялық құрылымы Морфологическая структура турецкого языка Morphological structure of Turkish language

КП ТК ПД КВ PD EC	Түрік тілінің аударма практикасы Практика устного перевода турецкого языка The practice of interpreting the Turkish language	5	Түрік тілін менгеру аясында аударманың аударма процесінің жүзеге асыруға мүмкіндік беретін аударма құзыретін қалыптастыруды қарастыру, аударма процесінің занылдықтарын сипаттап, қолданылатын тілдердің ерекшеліктеріне, құрылымдарына және қызмет ету ережелеріне негізделіп, студенттерді бұл процесс кезіндегі аударма теориясының негізгі ережелерімен таныстыру және осыған байланысты олардың аудармашылық құзіреттілігінің негізін қалайтын бірқатар аударма дағдыларын қалыптастыруға ықпал ету. Рассмотреть формирование переводческой компетенции, позволяющей осуществлять в рамках владения турецким языком устные виды перевода, выявить и описать закономерности переводческого процесса, в основе которых лежат особенности, структуры и правила функционирования языков, участвующих в этом процессе, ознакомить студентов с основными положениями современной теории перевода и способствовать формированию в этой связи ряда переводческих навыков и умений, что в совокупности должно заложить основы для формирования у них переводческой компетенции. Formation of translation competence, allowing to carry out within the framework of knowledge of the Turkish language interpretation, identify and describe the patterns of the translation process, which are based on the features, structures and rules of functioning of the languages involved in this process, acquaint students with the main provisions of modern translation theory and contribute to the formation in this regard of a number of translation skills and abilities, which together should lay the foundation for the formation of their translation competence.	Түрік тілінің морфологиялық құрылымы Морфологическая структура турецкого языка Morphological structure of Turkish language

6 семестр / 6 семестр / Semester 6

ЖОО компоненті / ВУЗовский компонент / University component					
17	БП ЖООК БД ВК BD UC	Түркі халықтарының қазіргі заман тарихы Современная история тюркских народов Modern history of Turkic people	6	Оқу пәнінің негізгі мақсаты-түркі халықтарының қазіргі тарихының негізгі кезеңдері туралы объективті тарихи білім беру; түркі мемлекеттері тәуелсіздігінің қалыптасуы мен дамуы мәселелерін түсіндіру; қазіргі түркі халықтарының салт-дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарының сабактастырын көрсету. Қазіргі түркі мемлекеттерінің құрылу тарихын зерттеу. Түркі әлемінің жаңа және жаңа тарихына талдау жасау. Түркі әлемінің сыртқы саясаты дамуының негізгі векторларын анықтау. Жаһандану үдерістері аясында қазіргі түркі мемлекеттерін зерттеу. Основная цель учебной дисциплины - дать объективные исторические знания об основных этапах современной истории тюркских народов; направить внимание обучавшихся на проблемы становления и развития независимости тюркских государств; показать преемственность традиций, обычаев и обрядов современных тюркских народов. Изучить историю образования современных тюркских государств. Анализировать новую и новейшую историю тюркского мира. Определить основные векторы развития сменной политики тюркского мира. Исследовать современные тюркские государства в контексте процессов глобализации. The main purpose of the discipline is to give objective historical knowledge about the main stages of the modern history of the Turkic people; to direct the attention of students to the problems of formation and development of independence of the Turkic States; to show the continuity of traditions, customs and rituals of modern Turkic people. To study the history of the formation of modern Turkic states.	Ежелгі түркі еркениеті Древнетюркская цивилизация Old Turkic civilization

				Analyze the new and recent history of the Turkic world. To determine the main vectors of the development of the foreign policy of the Turkic world. To study modern Turkic states in the context of globalization processes.	
18	БП ЖООК БД ВК BD UC	Түркі тілдерінің фонетикалық-фонологиялық жүйесі Фонетико-фонологическая система тюркских языков Phonetic-phonological system of Turkic languages	5	Білім алушылар қазіргі түркі тілдерінің вокализмі мен консонантизм жүйесін Орал-Алтай тілдер тобындағы жекелеген түркі топтары шеңберіндегі салыстырмалы аспект бойынша зерттейді. Қазіргі түркі тілдерінің негізгі фонетикалық-фонологиялық заңдылықтарын: дауысты және дауыссыз дыбыстардың үйлесімі, сингармонизм кұбылысы, ассимиляция және диссимилляция заңдылықтары, протатеза, метатеза кұбылыстарын менгереді. Түркі тілдерінің вокализм және консонантизм жүйесінің артикуляциялық және акустикалық базасын оқып үйрену курс мазмұнының негізі болып табылады. Студенттер изучают систему вокализмов и консонантизмов современных тюркских языков в сравнительном аспекте в рамках отдельных тюркских групп урало-алтайской языковой группы. Осваивает основные фонетические и фонологические закономерности современных тюркских языков: сочетание звонких и глухих звуков, явления сингармонизма, законы ассимиляции и диссимилляции, явления протезирования, метатезиса. Изучение артикуляционной и акустической базы системы вокализмов и консонантизмов тюркских языков составляет основу содержания курса. Students study the system of vocalism and consonantism of modern Turkic languages in a comparative aspect within the individual Turkic groups of the Ural-Altaï language group. Masters the basic phonetic and phonological laws of modern Turkic languages: the combination of voiced and unvoiced sounds, the phenomenon of synharmonism, the laws of assimilation and dissimilation, the phenomenon of prosthesis,	Түркітануға кіріспе Введение в туркологию An Introduction to Turkology

				metathesis. The study of the articulatory and acoustic bases of the system of vocalism and consonantism of Turkic languages is the basis of the course content.	

Таңдау бойынша компонент / Компонент по выбору / Optional Component

19	БП ТК БД КВ BD EC	Түркі тілдерінің лексикасы мен лексикографиясы және олардың қолданылуы Лексика и лексикография тюркских языков и их использование Vocabulary and lexicography of Turkic languages and their use	8	Түркі тілдерінің сөздік қоры, түркі лексикасының лексикалық категориялары мен семантикасы қарастырылады. Түркі тілдерінің сөздіктері анықталып, қолданыс ерекшеліктері нақтыланады (ежелгі түрік сөздігі, этимологиялық сөздік, түсіндірме сөздік және т.б.). Тіл білімі бойынша түркі тілдеріндегі сөздіктерді тұзудің теориялық негіздері қарастырылады. Лексикографияның теориялық және тәжірибелік түрлері, сөздік тұзудің принциптері, сөздіктің ішкі кұрылымы, сөздіктердің жіктемесі анықталады. Рассматривается лексика тюркских языков, лексические категории и семантика тюркской лексики. Определены словари тюркских языков, изучены особенности использования (древнетюркский словарь, этимологический словарь, толковый словарь и др.) Рассмотрены теоретические основы формирования словарей тюркских языков по языкоznанию. Определены теоретические и практические виды лексикографии, принципы формирования словарей, внутренняя структура словаря, классификация словарей. Vocabulary of Turkic languages, lexical categories and semantics of Turkic vocabulary are considered. Dictionaries of Turkic languages are defined, features of use are studied (ancient Turkic dictionary, etymological dictionary, explanatory dictionary, etc.) Theoretical bases of formation of dictionaries of Turkic languages on linguistics are considered. Theoretical and practical types of lexicography, the principles of dictionary formation, the internal structure of the	Түрік тілінің синтаксисі Синтаксис турецкого языка Turkish syntax

			dictionary, the classification of dictionaries are determined.	
БП ТК БД КВ BD EC	Түркі тілдерінің лексикалық семантикасы Лексическая семантика тюркских языков Lexical semantics of Turkic languages	8	Түркі тілдерінің лексикалық ерекшеліктеріне қатысты лексика-семантикалық заңдылықтары, туыс тілдер қатарынан алатын орны айқындалады. Басқа тілдерге қатысты түркі этностарының бастаң кешірген қоғамдық формациялары ғылыми-теориялық түрғыдан зерттеледі. Туыс тілдердің ерекшелігі анықталып, олардың жақындық дәрежесі мен айырмашылығы салыстырмалы әдіс арқылы зерделенеді. Түркі тілдеріне ортақ заңдылықтар мен өзіндік ерекшеліктер айқындалады. Жалпы лексикологияға қатысты ғылыми еңбектер мен зерттеулер назарға алынады. Определяются лексико-семантические закономерности по лексическим особенностям тюркских языков и их место среди родственных языков. Социальные образования тюркских этносов по отношению к другим языкам изучаются с научно-теоретической точки зрения. Сравнительным методом выявляются особенности родственных языков, изучается степень их сходства и самобытности. Определяются общие закономерности и особенности тюркских языков. Учитываются научные работы и исследования, относящиеся к общей лексикологии. Lexical and semantic regularities of lexical features of Turkic languages, their place among the related languages are determined. The social formations of the Turkic ethnic groups in relation to other languages are studied from a scientific and theoretical point of view. The peculiarities of related languages are identified, their degree of similarity and distinctiveness are studied by a comparative method. Common patterns and peculiarities of Turkic languages are defined. Scientific works and researches related to general lexicology are taken into account.	Түрік тілінің синтаксисі Синтаксис турецкого языка Turkish syntax

20	КП ТК ПД КВ PD EC	Түркі халықтарының этнографиясы Этнография тюркских народов Ethnography of the Turkic people	6	Түркі халықтарының этникалық мәдениетін, олардың дүниетанымы мен этнографиясы туралы білімін ұштауға және этнография ғылымын үйретуге бағытталған. Пән түркітанушы мамандардың түркілер тарихы мен мәдениеті бойынша жинақтайтын теориялық-методологиялық білімін тереңдете түседі. Пәнді оқыту білім алушыларды түркі халықтарының салт дәстүрлері арқылы жалпытуркілік ортақ бастаулар мен жекелеген түркі халықтарының даралық ерекшеліктерін ажыратада болашақ мамандықтарының қырсырын тереңірек ұғынуға мүмкіндік береді. Дисциплина предназначена для формирования у будущих специалистов комплексных знаний по этнографии тюркских народов. Курс углубляет теоретические и методологические знания тюркологов по истории и культуре тюрков. Преподавание дисциплины позволяет учащимся разграничить общетюркское происхождение и индивидуальные особенности отдельных тюркских народов через традиции тюркских народов, глубже понять нюансы будущих профессий. Discipline is intended for the formation in future specialists of comprehensive knowledge on the ethnography of the Turkic peoples. The course deepens the theoretical and methodological knowledge of Turkologists on the history and culture of the Turks. Teaching discipline allows students to distinguish between the common Turkic origin and the individual characteristics of individual Turkic peoples through the traditions of the Turkic people, to better understand the nuances of future professions.	Ежелгі түркі өркениеті Древнетюркская цивилизация Old Turkic civilization
	КП ТК ПД КВ PD EC	Түркі халықтарының этникалық константы Этнические константы türkских народов	6	Түркі халықтарының этномәдени дамуын, олардың салт-дәстүрлерін, салт-дәстүрлерін, әдет-ғұрыптарын қалыптастыру. Пән түркітанушы мамандардың түркілер тарихы мен мәдениеті бойынша жинақтайтын теориялық-	Ежелгі түркі өркениеті Древнетюркская

	Ethnic constants of Turkic people		методологиялық білімін тереңдете түседі. Пәнді оқыту білім алушыларды түркі халықтарының салт дәстурлері арқылы жалпытүркілік ортақ бастаулар мен жекелеген түркі халықтарының даралық ерекшеліктерін ажыратада білуге дағыландырып, болашақ мамандықтарының қырсырын тереңірек ұғынуға мүмкіндік береді. Сформировать знания этнокультурного развития тюркских народов, их ритуалов, традиции, обрядов, обычаяев. Курс углубляет теоретические и методологические знания тюркологов по истории и культуре тюроков. Преподавание дисциплины позволяет учащимся разграничить общетюркское происхождение и индивидуальные особенности отдельных тюркских народов через традиции тюркских народов, глубже понять нюансы будущих профессий. To form knowledge of ethno-cultural development of Turkic people, their rituals, traditions, rites, customs. The course deepens the theoretical and methodological knowledge of Turkologists on the history and culture of the Turks. Teaching discipline allows students to distinguish between the common Turkic origin and the individual characteristics of individual Turkic peoples through the traditions of the Turkic people, to better understand the nuances of future professions.	цивилизация Old Turkic civilization

7 семестр / 7 семестр / Semester 7

ЖОО компоненті / ВУЗовский компонент / University component

21	БП ЖООК БД ВК BD UC	Түркі тілдерінің морфологиялық құрылымы Морфологический строй турецких языков Morphological structure of	8	Түркі тілдерінің морфологиялық құрылымының ерекшеліктері және түбір морфемалар мен қосымша морфемалардың құрылымын зерттеудің әдістері қарастырылады. Қазіргі түрк тілдеріндегі сөздің грамматикалық тұлғалары тілдегі сөздердің диахрондық	Түркі тілдерінің лексикалық семантикасы Лексическая

	Turkic languages		(тарихи даму), синхрондық (қазіргі кездегі) көрінісі арқылы аныкталады. Түркі тілдерінің морфологиялық күрылымын тілдік жүйенің ішкі зандылықтарын, морфологиялық терминологиясын оқытуды қарастырады. Сөз тұлғаларының түрленуін, бөлшектенуін, әр түрлі өзгеріске түсін анықтау мақсатында салыстыра зерттеу жүйесімен де айналысады. Рассмотрены особенности морфологического строения тюркских языков и методы изучения структуры корневых морфем и дополнительных морфем. Грамматические особенности слов в современных тюркских языках определяются диахроническим (историческим развитием), синхронным (современным) появлением слов в языке. Морфологический строй тюркских языков предусматривает изучение внутренних закономерностей языковой системы, морфологической терминологии. Он также занимается системой сравнительных исследований с целью определения трансформации, дробления и различных изменений словесных образований. Features of the morphological structure of Turkic languages and methods of studying the structure of root morphemes and additional morphemes are considered. The grammatical features of words in modern Turkic languages are determined by the diachronic (historical development), synchronous (modern) appearance of words in the language. The morphological structure of the Turkic languages provides for the study of the internal laws of the language system, morphological terminology. He is also engaged in a system of comparative research in order to determine the transformation, fragmentation, and various changes of word entities.	семантика тюркских языков Lexical semantics of Turkic languages
22	КП ЖООК ПД ВК	Түркі халықтарының діни нанымдары: исламға дейінгі кезең және ислам кезеңі	5	Түркі халықтарының діни наным-сенімдері туралы білімдері қалыптастырылады. Ислам дінін қабылдаудың негізгі факторлары, түркі халықтарының исламға дейінгі этнографиясы

	PD UC	Религиозные верования тюркских народов: доисламский период и исламская эпоха Religious beliefs of turkic people: pre-islamic period and the period of Islam		наным-сенімдері зерделенеді. Түркі халықтарының мәдениетіне ықпал етуші басты тарихи факторлары көрсетіледі. Исламға дейінгі және ислам кезеңіндегі исламдық мотивтер анықталады. Осы кезеңнің негізгі арналары мен басты өкілдері оқытылады. Формируются знания о религиозных верованиях тюркских народов. Изучены основные факторы обращения в ислам, доисламские верования тюркских народов. Представлены основные исторические факторы, повлиявшие на культуру тюркских народов. Определены доисламские и исламские мотивы. Будут изучены основные каналы и основные представители этого периода. Knowledge of the religious beliefs of the Turkic people is formed. The main factors of conversion to Islam, pre-Islamic beliefs of the Turkic peoples are studied. The main historical factors influencing the culture of the Turkic peoples are presented. Pre-Islamic and Islamic motives are defined. The main channels and main representatives of this period will be studied.	Этнография тюркских народов Ethnography of the Turkic peoples
23	БП ЖООК БД ВК BD UC	Түрік тілі академиялық мақсаттар үшін Турецкий язык для академических целей Turkish for academic purposes	6	Студенттерді ғылыми жұмысқа дайындау, ғылыми мәтіндерді оку дағдыларын, академиялық жазу дағдыларын, тындалым мен дәрістерді қысқаша жазып алу дағдыларын, іскерлік қарым-қатынас дағдыларын: көпшілік алдында сөйлеу, келіссөздер, кездесулер, іскерлік хат алмасу, электронды коммуникациялар және т.б. жетілдіру; презентациялар мен семинарлардың өткізуіне дайындау, сөйлеу дағдыларын жетілдіру, түрік тілінен жалпыға ортақ, ғылыми және кәсіби деңгейдегі білімдерін халықаралық стандартқа сәйкес қалыптастыру. Подготовить студентов к научной работе, совершенствовать навыки чтения научных текстов,	Түрік тілінің синтаксисі Синтаксис турецкого языка Turkish syntax

				навыки академического письма, навыки аудирования и конспектирования лекций, навыки делового общения: публичных выступлений, переговоров, проведения совещаний, деловой переписки, электронных коммуникаций и т.д.; подготовить к проведению презентаций и семинаров, совершенствовать речевые навыки, формирование достижения соответствия общеобразовательного, научного и профессионального уровня знания турецкого языка международным стандартам. To prepare students for scientific work, to improve the reading skills of scientific texts, academic writing skills, listening skills, and note-taking lectures, business communication skills: public speaking, negotiations, meetings, business correspondence, electronic communications, etc.; To prepare to conduct presentations and seminars, to improve language skills, Formation of achieving compliance educational, scientific and professional level of knowledge of the Turkish language to international standards.	

Талдау бойынша компонент / Компонент по выбору / Optional Component

24	КП ТК ПД КВ PD EC	Қазіргі түркітанудың лингвистикалық парадигмалары Парадигмы современной лингвистической туркологии Paradigms of modern linguistic turkology	5	Түркі тіл біліміндегі антропоцентристік және құрылымдық зерттеулердің заманауи парадигмаларымен таныстыру. Білім алушыларға лингвистиканың негізгі ғылыми парадигмаларының ғылыми концептуалды-терминологиялық аппаратын түсіндіру; тіл білімінің қағидаларын, постулаттарын және әртүрлі ағымдардың, бағыттардың және мектептердің негізгі идеяларын зерделеуді үйрету. Лингвистикалық бағыттар мен мектептердің негізінде қазіргі лингвистиканың экспансизмі, антропоцентризмі, функционализмі және экспланаторлығына кешенді талдау жасау және сипаттау. Ознакомление с современной парадигмой	Түркі тілдерінің лексикасы мен лексикографиясы және олардың қолданылуы Лексика и лексикография туркских языков и их использование Vocabulary and

			антропоцентристских и структурных исследований в тюркском языкоznании. Научить студентов объяснять научный понятийный и терминологический аппарат основных научных парадигм языкоznания; изучать принципы, постулаты языкоznания и основные идеи разных течений, направлений и школ. Комплексный анализ и характеристика экспансиионизма, антропоцентризма, функционализма и объяснительной природы современного языкоznания на основе лингвистических направлений и школ. Introduction to the modern paradigm of anthropocentric and structural studies in Turkic linguistics. To teach students to explain the scientific conceptual and terminological apparatus of the main scientific paradigms of linguistics, to study the principles, postulates of linguistics and the main ideas of different trends, directions and schools. Comprehensive analysis and characterization of expansionism, anthropocentrism, functionalism and the explanatory nature of modern linguistics based on linguistic trends and schools.	lexicography of Turkic languages and their use
КП ТК ПД КВ PD EC	Түркітанудың қазіргі даму бағыттары Современные тенденции тюркских исследований Modern trends of Turkic studies	5	Түркі тілдес халықтардың өзара ынтымақтастыры мен рухани-мәдени ықпалдастырын дамытудың негізгі тетігі ретінде өзектелетінін түсіндіру, лингвистикалық түркітанудың кейбір ғылыми-теориялық және қолданбалы сипаттағы өзекті мәселелерімен таныстыру. Түркі тіл біліміндегі антропоцентристік және құрылымдық зерттеулердің заманауи парадигмаларымен таныстыру. Білім алушыларға лингвистиканың негізгі ғылыми парадигмаларының ғылыми концептуалды-терминологиялық аппаратын түсіндіру; тіл білімінің қағидаларын, постулаттарын және әртүрлі ағымдардың, бағыттардың және мектептердің негізгі идеяларын зерделеуді үйрету. Формировать знания об этнической идентификации	Түркі тілдерінің лексикасы мен лексикографиясы және олардың қолданылуы Лексика и лексикография тюркских языков и их использование Vocabulary and lexicography of Turkic languages and their use

				тюркских народов в условиях глобализации и этнического нивелирования народов, усвоить проблемы общетюркского языка и классификации современных тюркских языков. Ознакомление с современной парадигмой антропоцентристских и структурных исследований в тюркском языкознании. Научить студентов объяснять научный понятийный и терминологический аппарат основных научных парадигм языкознания; изучать принципы, постулаты языкознания и основные идеи разных течений, направлений и школ. Disclosure of the problem of ethnic identification of Turkic peoples in the conditions of globalization and ethnic leveling of people, definition of the problem of common Turkic language and classification of modern Turkic languages. Introduction to the modern paradigm of anthropocentric and structural studies in Turkic linguistics. To teach students to explain the scientific conceptual and terminological apparatus of the main scientific paradigms of linguistics, to study the principles, postulates of linguistics and the main ideas of different trends, directions and schools.	
25	КП ТК ПД КВ PD EC	Түркі халықтарының саяси және мәдени байланыстары Политические и культурные связи тюркских народов Political and cultural ties of the Turkic people	5	Оқу пәнінің негізгі мақсаты - студенттерді түркі халықтарының саяси және мәдени байланыстары бойынша хронологиялық жүйеліктері фактологиялық материалдармен таныстыру. Түркі халықтарының қалыптасуы, тарихтағы орны, құрган мемлекеттері мен олардың әлем саяси тарихындағы орнын анықтау. Түркі мемлекеттерінің құрылу ерекшеліктері, ол мемлекеттердің даму кезеңдері мен саяси байланыстары, құлдырау себептеріне талдау жасау. Бұл мемлекеттердің құрамындағы этникалық бірліктердің саяси рөлі, өзара байланысын зерттеу. Түркі мәдениетінің қалыптасуын археологиялық және тарихи ескерткіштер негізінде қарастырып, әлем мәдениетіндегі орнын анықтау.	Түркі халықтарының қазіргі заман тарихы Современная история тюркских народов Modern history of Turkic peoples

				Основная цель курса – познакомить студентов с фактическим материалом в хронологическом порядке о политических и культурных связях тюркских народов. Определить формирование тюркских народов, их место в истории, созданные ими государства и их место в мировой политической истории. Особенности образования тюркских государств, этапы развития и политические отношения этих государств, анализ причин упадка. Изучение политической роли и взаимоотношений этнических единиц в этих государствах. Рассмотреть формирование тюркской культуры на основе археологических и исторических памятников и определить ее место в мировой культуре. The main goal of the course is to introduce students to the factual material in chronological order about the political and cultural ties of the Turkic people. Determine the formation of the Turkic people, their place in history, the states they created and their place in world political history. Features of the formation of the Turkic states, stages of development and political relations of these states, analysis of the reasons for the decline. The study of the political role and relationships of ethnic units in these states. Consider the formation of Turkic culture on the basis of archaeological and historical monuments and determine its place in world culture.	
КП ТК ПД КВ PD EC	Түркі әлемінің геосаясаты Геополитика тюркского мира Geopolitics of the Turkic world	5		Дүниежүзілік-тарихи үдерістер контекстінде түркі әлемінің геосаясатын қарастырады. Әлемдік мәдениет пен өркениеттегі түркі құрамдастарын зерттейді. Түркі дипломатиясының даму кезеңдерін көрсетеді. Түркі мемлекеттерінің географиялық, тарихи жағдайын және саяси, экономикалық, әлеуметтік дамуын жеке-жеке қарастырады. Галамдық геосаяси қатынастардағы орнын көрсетеді. Түркі геосаяси бағытының маңыздылығы, қазіргі кездегі көрінісі зерделенеді. Осы пәнге қатысты	Түркі халықтарының қазіргі заман тарихы Современная история тюркских народов Modern history of Turkic peoples

				негізгі дереккөздерімен жұмыс жүргізіледі. Рассматривает геополитику тюркского мира в контексте мировых исторических процессов. Он изучает тюркские компоненты мировой культуры и цивилизации. Показаны этапы развития тюркской дипломатии. Рассматривается географическое, историческое положение и политическое, экономическое и социальное развитие тюркских государств. Показано его место в мировых геополитических отношениях. Исследуется значение тюркского геополитического направления, его современное состояние. Работа ведется с основными источниками, относящимися к данной дисциплине. Considers the geopolitics of the Turkic world in the context of world historical processes. He studies the Turkic components of world culture and civilization. Shows the stages of development of Turkic diplomacy. It considers the geographical, historical situation and political, economic and social development of the Turkic states. Shows its place in global geopolitical relations. The importance of the Turkic geopolitical direction, its current state is studied. Work is carried out with the main sources related to this discipline.	
26	КП ТК ПД КВ PD EC	Түркі әдебиетіндегі көркемдік аударма Художественный перевод в туркской литературе Literary translation in Turkic literature	7	Бір тілде жазылған шығарманы басқа тілдің құралдарымен дүниеге қайта әкелу нәтижесінде пайда болған көркем аударма – аударматанудағы ең күрделі сала. Аталған пәнді оқыту барысында көркем аударманың жекелеген кезеңдері, жекелеген авторлар аудармасы, аудармашылар шығармашылығы, әдеби, байланыстар жайында зерттеулер, түрік әдебиетінің прозалық және поэзиялық шығармаларының казак тіліне аударылу мәселелері қарастырылады. Аударманың теориясын, түрік әдебиеті аудармасының даму кезеңдері, аударманың тілді байыту тәсілдері, аударманың төл әдебиетке ықпалы, аударма тағылымдары туралы мәліметтер	Түркі халықтары әдебиетінің тарихы История литературы туркских народов History of Turkic peoples literature

			беріледі. Художественный перевод, возникший в результате возрождения произведения, написанного на одном языке, средствами другого языка, является наиболее сложной областью переводоведения. В ходе изучения данной дисциплины рассматриваются отдельные этапы художественного перевода, перевод отдельных авторов, творчество переводчиков, исследования литературных связей, вопросы перевода на казахский язык прозаических и поэтических произведений турецкой литературы. Приводятся сведения о теории перевода, этапах развития перевода турецкой литературы, способах обогащения языка перевода, влиянии перевода на оригинальную литературу, стажировках перевода. Literary translation, which arose as a result of the revival of a work written in one language by means of another language, is the most difficult area of translation studies. In the course of studying this discipline, separate stages of literary translation, translation of individual authors, the work of translators, research of literary connections, issues of translation into Kazakh of prose and poetic works of Turkish literature are considered. The article provides information about the theory of translation, the stages of development of the translation of Turkish literature, ways of enriching the translation language, the impact of translation on the original literature, translation internships.	
КП ТК ПД КВ PD EC	Көркем аудармадағы түркі халықтарының менталдығы Ментальность тюркских народов в художественном переводе Mentality of the Turkic people in artistic translation	7	Көркем аударманың қалыптасу кезеңі, тәсілдері, сөзбе-сөз аударма, еркін аударма, балама аударма түрлері, жекелеген авторлар аудармасы, аудармашылар шығармашылығы, әдеби байланыстар жайында зерттеулер, түркі халықтары әдебиетіндегі прозалық және поэзиялық шығармалардың аударылу мәселелері, аударманың тілді байыту тәсілдері, көркем аудармадағы	Түркі халықтары әдебиетінің тарихы История литературы тюркских народов History of Turkic

		түркі халықтарының менталдығы мәселесі, аударманың төл әдебиетке ықпалы, көркем шығарманы аударатын мамандарға қойылатын талаптар, аударма тағылымдары қарастырылады. Көркем аударма призмасы арқылы ұлттық бірегейлікті, менталитетті білдіру мен сақтауды қарастыру. Рассматриваются этапы становления, способы художественного перевода, дословный перевод, свободный перевод, альтернативные виды перевода, перевод отдельных авторов, творчество переводчиков, исследования литературных связей, проблемы перевода прозаических и поэтических произведений в литературе тюркских народов, способы обогащения языка перевода, проблема ментальности тюркских народов в художественном переводе, влияние перевода на самобытную литературу, требования к специалистам, переводящим художественное произведение, переводческие практики. Рассмотреть сквозь призму художественного перевода выражение и сохранение национальной идентичности, ментальности и менталитета. The stages of formation, methods of literary translation, literal translation, free translation, alternative types of translation, translation of individual authors, translators' creativity, research of literary connections, problems of translation of prose and poetic works in the literature of the Turkic people, ways of enriching the translation language, the problem of the mentality of the Turkic people in literary translation, the impact of translation on original literature, requirements for specialists translating fiction, translation practices are considered. To consider through the prism of literary translation the expression and preservation of national identity, mentality and mentality.	peoples literature

Кафедра отырысында қарастырылды және бекітілді

Рассмотрено и утверждено на заседании кафедры

Considered and approved at the meeting of the department

Күні / дата / date « 16 » 02 2022 хаттама / протокол / Record № 6

Жаңасебеков М.

(Аты/Фамилия/Name)

(Колы/подпись/Signature)

16.02.22

(күні / дата /date)